

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Кафедра терапії, реабілітації та морфології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК Аналіз нормальної і патологічної ходи та методи їх корекції

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Другий (магістерський) рівень

Спеціальність І7 Терапія та реабілітація

за спеціалізацією І7.01 Фізична терапія

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Аналіз нормальної і патологічної ходи та методи їх корекції
Викладач	Доц., PhD Наконечна С. П.
Контактний телефон викладача	+380509322386
E-mail викладача	svitlana.nakonechna@cnu.edu.ua
Освітня програма	Фізична терапія
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультація, відпрацювання н/б та негативних оцінок	Середа 16.00 -18.30

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Аналіз нормальної і патологічної ходи та методи їх корекції» займає важливу роль у підготовці фахівців в галузі охорона здоров'я спеціальності 227 Терапія та реабілітація, забезпечуючи формування як загальних, так і фахових компетентностей у майбутніх магістрів, оскільки корекція стану пацієнтів з порушенням ходи є актуальною практикою сучасної реабілітації.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу: оволодіння теоретичними та практичними знаннями та навичками для формування професійних компетентностей фахівця галузі охорони здоров'я, а саме фізичного терапевта, а також опанування інтегрованої компетентності щодо корекції стану пацієнтів з патологічною ходьбою, виконання практичних втручань щодо її корекції.

Завдання дисципліни:

Дисципліна спрямована на набуття студентами знань, умінь і формування компетентностей щодо аналізу нормальної та патологічної ходьби та підбирати технічні засоби на основі Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати загальні положення щодо нормальної та патологічної ходи, кінематику та біомеханіку нормальної та патологічної ходьби з урахуванням фаз та циклів ходьби, критеріїв швидкості ходи та функціональної участі, принципів та оцінки функціональної ходьби, процесу аналізу патологічної ходьби, особливостей, принципів та правил підбору технічних засобів

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації компетентності спеціальності функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).

СК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану.

СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.

СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

СК 05 Здатність надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК). Спеціалізація 227.1

Фізична терапія

СКфт 01. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

СКфт 03. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії

СКфт 05. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії.

Програмні результати навчання(ПРН):

ПРфт 01. Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

ПРфт 03. Проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.

ПРфт 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

ПРфт 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.

ПРфт 11. Реалізовувати програми фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення.

ПРфт 12. Здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії.

ПРфт 13. Коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12 год
Семінарські заняття/практичні, лабораторні	18 год
Самостійна робота	60 год

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
4	Терапія та реабілітація	II	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Основні характеристики нормальної та патологічної ходьби	2	2	10
Тема 2. Біомеханіка нормальної та патологічної ходьби	2	4	10
Тема 3. Аналіз швидкості ходьби для функціонування пацієнта та критерії її оцінки	2	4	10
Тема 4. Інструменти оцінки функціональної ходьби	2	4	15
Тема 5. Аналіз патологічної ходьби та методи її корекції	4	4	15
ЗАГАЛОМ	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Максимальна кількість балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
70 – 79	C	
60 – 69	D	
50 – 59	E	задовільно
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, на занятті та проектних робіт.
Практичні заняття	100 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 50 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді)
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік

6. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Письмово виконуються контрольні роботи, які проводяться у вигляді тестового контролю рівня знань студентів на паперових носіях (або в системі дистанційного навчання). Під час контрольної роботи студент отримує 25-50 тестів. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою у % правильних відповідей.
-----------------	---

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Наказ 255 від 31.03.2025 про внесення змін до складу Комісії з питань етики і академічної доброчесності ➤ Наказ 1099 від 31.12.24р. Про зміну в складі Комісії з етики та академічної доброчесності ➤ Наказ №529 від 27.09.2022 р. “Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету” ➤ Наказ №530 від 27.09.2022 р. “Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” ➤ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ➤ Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ➤ Наказ 1093 про створення комісії ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності” ➤ Корисні посилання ➤ Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність/ ➤ Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти https://academiq.org.ua/ ➤ Закон України “Про запобігання корупції”- https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18 ➤ Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про запобігання корупції” щодо викривачів корупції» – https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/198-IX ➤ Викривачі корупції (відповіді на поширені запитання на сайті Національного агентства з питань запобігання корупції) – https://nazk.gov.ua/uk/departament-organizatsiyi-roboty-iz-zapobigannya-ta-vyyavlennya-koruptsiyi/metodychni-rekomendatsiyi/ ➤ Вебіари “Академічна доброчесність” –https://academiq.org.ua/vebinari-akademichna-dobrochesnist/ ➤ Інформаційні бюлетені “Академічна доброчесність Infobulletin” в межах проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP) – https://academiq.org.ua/novyny/informatsiini-bulleteni/ <p>Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацьованя)</p>	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):</p> <p>Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. Студент зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського</p>

	<p>національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

7. Рекомендована література

Основна література:

1. Adams DP, Kay JN Observational Gait Analysis: A Visual Guide. Slack Incorporated, 2018, 248p.
2. Hamill J, Knutzen K, Derrick T. Biomechanical basis of human movement. Fourth edition. 2014. 506p.

3. Özkaya N, Leger D, Goldsheyder D, Nordin M. Fundamentals of Biomechanics: Equilibrium, Motion, and Deformation 4th ed. Springer. 2017. 454p.
4. Temenoff JS, Mikos AG. Biomaterials: The Intersection of Biology and Materials Science. 1st Edition. Pearson. 2008. 512p.
5. Ratner BD, Hoffman AS, Schoen FJ, Lemons JE. Biomaterials Science: An Introduction to Materials in Medicine 3rd Edition. 2017. 389p.
6. Shumway-Cook A, Woollacott MA: Motor Control: Translating Research into Clinical practice. Philadelphia, Lippincott, Williams & Wilkins. 2007. 533p.
7. Schmidt RA, Lee TD: Motor Control and Learning. A behavioural Emphasis, 4th and 5th edition. Champaign, Sheridan Books. 2009. 259p.
8. Michael Selzer, Stephanie Clarke, Leonardo Cohen, Gert Kwakkel & Robert Miller Textbook of Neural Repair and Rehabilitation (Volumes 1 & 2), 1nd edition, Cambridge Press 2014. 450p.

Додаткова література:

1. Latasch ML, Lestienne F: Motor Control and Learning. New York, Springer Science + Business media, Inc 2006. 420p.
2. Michael Selzer, Stephanie Clarke, Leonardo Cohen, Gert Kwakkel & Robert Miller Textbook of Neural Repair and Rehabilitation (Volumes 1 & 2), 2nd edition, Cambridge Press 2014. 760p.
3. Hengelmolen-Greb, Anke. Evidence Based Practice (EBP) in der Neurologischen Rehabilitation.
4. Anke Hengelmolen-Greb Urban & Fischer Verlag/Elsevier. 2015. 232p.

Електронні ресурси:

1. Elektronisch Gestructureerd Patiënten Overleg [Internet]. Available at: www.CEBP.nl
2. How to a Muscle Model – eHow. [Internet]. Available at: http://www.ehow.com/how_6762730_build-muscle-model.html

Викладач:

Доктор філософії, доцент
кафедри терапії,
реабілітації та морфології

СВІТЛАНА НАКОНЕЧНА